

**BEZWAARSCHRIFTENCOMMISSIE
DIRECTIE JURIDISCHE ZAKEN
Ministerie van Defensie**

Advies meervoudige kamer

---

aan de Minister van Defensie inzake het bezwaarschrift van de heer H.P. Valkenier. Het bezwaar is gericht tegen uw besluit d.d. 31 december 1997, nr V97001324, waarbij aan belanghebbende werd meegedeeld dat een aantal documenten uit het dossier aangaande het verdwenen Russisch logboek niet openbaar gemaakt worden.

---

1. Ontstaan van het geschil

Op 13 november 1997 is door de gemachtigde van belanghebbende een verzoek gedaan om een afschrift van, respectievelijk inzage in, het over de heer Valkenier bij het Ministerie van Defensie aangelegde dossier aangaande het verdwenen Russisch logboek.

Bij besluit van 31 december 1997 is aan de gemachtigde afschriften van alle bij het Ministerie van Defensie aanwezig zijnde documenten verstrekt, met uitzondering van de volgende documenten.

Op grond van artikel 11 Wob en artikel 14 WIV werd het verzoek niet gehonoreerd wat betreft een notitie van de Marinestaf d.d. 21 september 1989 (gerubriceerd: confidentieel), omdat dit een document is bestemd voor intern beraad dat in zijn geheel als een persoonlijke beleidsopvatting moet worden gezien. Bovendien zou dit document inzicht kunnen geven in de werkwijze van de Militaire Inlichtingendiensten.

Tevens zijn op grond van het bepaalde in de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdienst een drietal fax-voorbladen verwijderd en zijn in overige documenten verwijzingen naar functionarissen of instanties van de marine-inlichtingendienst verwijderd.

Voorts werd een gespreksnotitie van 1 maart 1993, op grond van artikel 11 Wob, niet openbaar gemaakt, omdat dit een document betreft voor intern beraad dat in zijn geheel als een persoonlijke beleidsopvatting moet worden gezien.

Eveneens zijn op grond van artikel 11 Wob in de overige documenten persoonlijke beleidsopvattingen verwijderd.

Op 5 februari 1998 dient gemachtigde namens belanghebbende een bezwaarschrift in tegen het besluit van de Minister van Defensie d.d. 31 december 1997.

2. De van toepassing zijnde regelgeving

- Wet openbaarheid van bestuur;
- Wet op de Inlichtingen- en veiligheidsdiensten;
- Algemene wet bestuursrecht.

3. Ten aanzien van de ontvankelijkheid

Met betrekking tot de ontvankelijkheid overweegt de commissie het volgende.

Op grond van artikelen 6:7 tot en met 6:9 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) bedraagt de termijn voor het indienen van een bezwaar- of beroepschrift zes weken. De termijn vangt aan met ingang van de dag na die waarop het besluit op de voorgeschreven wijze is bekendgemaakt. Een bezwaar- of beroepschrift is tijdig ingediend indien het voor het einde van de termijn is ontvangen. Bij verzending per post is een bezwaar- of beroepschrift tijdig ingediend indien het vóór het einde van de termijn ter post is bezorgd, mits het niet later dan een week na afloop van de termijn is ontvangen.

De termijn voor het maken van bezwaar liep tot en met 11 februari 1998. Blijkens het stempel van DJZ/BDI is het bezwaarschrift, gedateerd 5 februari 1998, op 9 februari 1998 ontvangen. De commissie concludeert derhalve dat tijdig bezwaar is gemaakt.

Ook voor het overige is er geen aanleiding het bezwaar (kennelijk) niet-ontvankelijk te verklaren.

4. Hoorzitting/samenstelling commissie

Belanghebbende heeft laten weten gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord.

De hoorzitting vond plaats op 5 juni 1998 om 10.00 uur op het Ministerie van Defensie ten overstaan van de meervoudige kamer van de bezwaarschriftencommissie Directie Juridische Zaken. Belanghebbende is aldaar in bijzijn van zijn gemachtigde verschenen.

Voor het verhandelde ter zitting wordt verwezen naar het verslag van de hoorzitting dat als bijlage bij dit advies is gevoegd en hier als ingelast dient te worden beschouwd.

Ingevolge de artikelen 4 en 5 van het Instellingsbesluit bezwaarschriftencommissie Directie Juridische Zaken (Stcrt. 1994, 109) heeft de voorzitter van de commissie de meervoudige kamer als volgt samengesteld:

DJZ/H-BST.	voorzitter
DV	lid
PH-MID	lid
DJZ/CL	secretaris

5. Ten aanzien van de gronden van het bezwaar

Het bezwaar houdt -kort weergegeven- het volgende in.

In feite kan er geen sprake zijn van stukken die confidentieel c.q. die inzicht kunnen geven in de werkwijze van de militaire inlichtingendienst. Het gaat hier om een kwestie waarin door de Binnenlandse Veiligheidsdienst onterecht en onnodig veiligheidsonderzoek is verricht. Onder verwijzing naar het Klass-arrest van het EHRM bericht gemachtigde dat de WIV door de Raad van State in de zaak Valkenier in juni 1994 buiten werking is gesteld als zijnde in strijd met het E.V.R.M.

Bij gebrek aan wetenschap wordt het bestaan van een confidentiële notitie dan wel een document voor intern beraad met een persoonlijke beleidsopvatting, vooralsnog betwist.

In elk geval wordt verzocht om verstrekking van geanonimiseerde stukken.

Gemachtigde stelt dat het niet aangaat om zoveel jaar na dato inzage en afschriften te weigeren.

Verder wordt verzocht om opheldering over het onnodig mystificeren van deze zaak, over de kwestie van het getuigenverhoor van de heer Mollema bij de Rechtbank Alkmaar en over de vraag aan wie de diverse memo's en de notitie zijn gericht.

Met betrekking tot de genoemde bezwaren overweegt de commissie als volgt.

Vooropgesteld dient te worden dat door het Ministerie van Defensie nimmer onderzoek is verricht naar belanghebbende. Het door het Ministerie van Defensie aangelegde dossier betreft het verdwenen Russisch logboek.

In het kader van verzoeken om inzage in eigen persoonsdossiers heeft de Raad van State diverse keren geoordeeld dat artikel 16 van de Wet op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (WIV) onverenigbaar is met de artikelen 8 en 13 van het EVRM. Uit de jurisprudentie van de Raad van State kan echter niet de conclusie worden getrokken dat ook artikel 14 van de WIV, welk artikel bepaalt dat voor geheimhouding van daarvoor in aanmerking komende gegevens en van de bronnen waaruit die afkomstig zijn zorg gedragen wordt, buiten toepassing zou moeten blijven wegens strijd met het EVRM.

Artikel 11 van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bepaalt dat in geval van een verzoek om informatie uit documenten, opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie wordt verstrekt over de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen. Dit artikel beoogt het belang van de ongestoorde uitwisseling van opvattingen te beschermen.

Uit de jurisprudentie van de Raad van State blijkt dat de feitelijke gegevens zodanig met de persoonlijke beleidsopvattingen vervlochten kunnen zijn, dat het ook niet mogelijk is over de feitelijke gegevens zelfstandige informatie te geven.

Na kennisneming van de door gemachtigde tijdens de hoorzitting op 5 juni 1998 genoemde documenten waarvan alsnog openbaarmaking wordt verzocht, is de commissie gebleken dat de notitie van 21 september 1989 van de Marinestaf alsmede de notitie van 1 maart 1993, documenten voor intern beraad betreffen, waarin persoonlijke beleidsopvattingen zijn opgenomen. Verder is de commissie van mening dat de feitelijke gegevens dermate zijn vervlochten met de persoonlijke beleidsopvattingen dat het niet mogelijk is informatie hieruit te verstrekken.

De weggelakte stukken in de memo van 17 april 1992 betreffen naar het oordeel van de commissie, eveneens persoonlijke beleidsopvattingen.

Gelet op de aard en inhoud van de documenten is anonimiseren geen optie nu deze documenten dan toch tot bepaalde functionarissen herleidbaar (kunnen) zijn.

De notulen van 22 mei 1989 van een gesprek tussen een Marid-medewerker en een BVD-medewerker heeft de commissie niet in het dossier betreffende het verdwenen Russisch logboek, aangetroffen. Vorenstaande geldt tevens voor een interne notitie van de BVD d.d. 31 mei 1989. Tijdens de hoorzitting d.d. 5 juni 1998 hebben de gemachtigde en belanghebbende overigens aangegeven dat belanghebbende dit document bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken zal opvragen.

Ten slotte is de commissie van mening dat een drietal fax-voorbladen en een aantal verwijzingen naar functionarissen of instanties van de marine inlichtingendienst op grond van artikel 14 WIV jo artikel 2 Wob, terecht zijn verwijderd.

Mitsdien treffen de hiervoor besproken bezwaren geen doel. Daarbij zij opgemerkt dat het belang dat artikel 11 Wob beoogt te beschermen, te weten de ongestoorde uitwisseling van opvattingen, niet opzij kunnen worden gezet door (enkel) het tijdsverloop.

De overige bezwaren zijn niet gericht tegen het bestreden besluit en worden derhalve door de commissie buiten beschouwing gelaten.

6. Conclusie

Gelet op het vorenstaande komt de commissie tot de conclusie dat afschriften van in het dossier aangaande het verdwenen Russisch Logboek, aanwezige documenten aan belanghebbende zijn verstrekt met uitzondering van een aantal documenten. De weigering om die documenten te verstrekken is in het bestreden besluit naar behoren gemotiveerd. De commissie is van oordeel dat terecht een beroep op artikel 14 WIV en artikel 11 Wob is gedaan. Het bezwaar dient derhalve ongegrond te worden verklaard.

7. Advies

De adviescommissie adviseert u het bezwaar ongegrond te verklaren.

15 juni 1998,
DE WAARNEMEND VOORZITTER VAN DE
BEZWAARSCHRIFTENCOMMISSIE